

BOGDĂNOIU
Cristiana-Luminița

BOGDAN
Anca-Mădălina

BOGDĂNOIU
Cristiana-Luminița

BOGDAN
Anca-Mădălina

CONTABILITATE FINANCIARĂ
CURRENTĂ



Editura UNIVERSITARIA
Craiova, 2017

Referenți științifici:
Prof.univ.dr. Pîrvu Cerasela
Prof. univ.dr. Ionescu Cicilia

Copyright © 2017 Editura Universitaria
Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOGDĂNOIU, CRISTIANA – LUMINIȚA, BOGDAN, ANCA-MĂDĂLINA

Contabilitate financiară curentă / Cristiana – Luminița Bogdănoiu, Anca Mădălina Bogdan. -

Craiova : Universitaria, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1190-0

657(075.8)

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea *Contabilitate financiară curentă* se adresează celor care vor să studieze contabilitate, în special studenților de la facultățile de științe economice care parcurg al doilea an de studiu. Cunoașterea temeinică a disciplinei *Contabilitate - Baze și Proceduri*, îi poate ajuta pe studenți să aprofundeze studiul contabilității în următorii ani de facultate.

Lucrarea, *Contabilitate financiară curentă*, este o disciplină predată în primul semestru al anului universitar și tratează noțiunile teoretice imperios necesare înțelegerii mecanismelor înregistrării în contabilitate a tranzacțiilor economice care au loc într-o unitate patrimonială îmbinate cu aplicații care vizează punerea în practică a noțiunilor teoretice anterior tratate, prin înregistrarea cronologică și sistematică în contabilitate a principalelor evenimente și tranzacții care au loc în cadrul unei unități patrimoniale.

Numeroasele exemple au drept obiectiv încurajarea studenților și a cititorilor acestei lucrări, spre studiul individual și formarea deprinderilor de lucru.

Pentru studenții altor facultăți, care studiază contabilitatea și au prevăzută în programa analitică această disciplină, lucrarea de față conține suficient material de studiu. Cunoscând această lucrare, ei vor avea o viziune clară asupra modului de organizare a contabilității și asupra specificului înregistrării tranzacțiilor economice, informații necesare unui viitor specialist, sau chiar manager.

Lucrarea de față este un curs universitar, care este de un real folos și specialiștilor care lucrează în compartimentele financiar-contabile din unitățile economice, indiferent de ramura sau domeniul unde își desfășoară activitatea.

Cursul se bazează pe actualizările legislative în domeniu: Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802 /2014, pentru aprobarea reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, precum și noțiuni și concepte specifice Standardelor Internaționale de Contabilitate și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară IAS/IFRS, etc.

Toate acestea converg spre ideea că, această lucrare conține un material actualizat și deci util, fiind o contribuție modestă la cunoașterea acestei științe cu vechi tradiții și mari perspective, care este în continuă perfecționare cu cerințele și evoluția contabilității pe plan internațional.

Autorii

Capitolul I.

ORGANIZAREA ȘI CONDUCEREA CONTABILITĂȚII ENTITĂȚILOR ECONOMICE

1.1. Obiectul de studiu și aria de aplicare a contabilității financiare

Legea contabilității nr. 82/1991 republicată și actualizată în 2016, menționează, prin art. (1), faptul că obligația organizării și conducerii contabilității proprii revine regiilor autonome, societăților comerciale, instituțiilor publice, unităților cooperatiste, asociațiilor precum și celorlalte persoane juridice, persoane fizice care au calitatea de comerciant. Organizarea și conducerea contabilității financiare de către unitățile patrimoniale se realizează într-un mod unic, ce se înscrie într-un cadru general, capabil să asigure:

- **întocmirea** documentelor justificative pentru orice operațiune economică care afectează patrimoniul unității;

- **înregistrarea** în contabilitate a documentelor justificative care atestă efectuarea operațiilor patrimoniale cu angajarea răspunderii persoanelor care le-au întocmit, vizat și aprobat, ori înregistrat în contabilitate, după caz;

- **inventarierea** generală a patrimoniului: la începutul activității, cel puțin o dată pe an pe parcursul funcționării sale; în cazul fuzionării sau încetării activității, precum și în alte situații prevăzute de lege;

- **controlul** asupra operațiilor patrimoniale efectuate prin întocmirea lunară a bilanței de verificare;

- **întocmirea bilanțului contabil**, care să dea o imagine fidelă, clară și completă a patrimoniului, a situației financiare și a rezultatelor obținute.

Obiectul contabilității patrimoniului îl constituie reflectarea în expresie bănească a bunurilor mobile și imobile, inclusiv solul, bogățiile naturale, zăcămintele și alte bunuri cu potențial economic, disponibilitățile bănești, titlurile de valoare, drepturile și obligațiile persoanelor care organizează și conduc contabilitatea proprie, precum și mișcările și modificările intervenite în urma operațiunilor patrimoniale efectuate, cheltuielile, veniturile și rezultatele obținute de acestea.

Pentru realizarea acestor cerințe ce decurg din obiectul contabilității, unitățile patrimoniale, au obligația să asigure:

a) înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la situația patrimoniului și rezultatele obținute, atât pentru necesitățile proprii ale unității patrimoniale, cât și în relațiile acestora cu asociații sau acționarii, clienții, furnizorii, băncile, organele fiscale și alte persoane juridice și fizice.

b) controlul operațiunilor patrimoniale efectuate și al procedeelelor de prelucrare utilizate, precum și exactitatea datelor contabile furnizate.

c) furnizarea informațiilor necesare execuției bugetului public național, precum și întocmirii bilanțelor financiare și a bilanțului pe ansamblul economiei naționale.

Forma organizatorică și de funcționare a contabilității întreprinderii se diferențiază, în principal, în raport de concepția contabilă adoptată. În acest sens cele mai marcante și mai influente sisteme contabile din lume sunt două «europeană și anglo-saxonă». În raport de cele două sisteme contabile, se pot utiliza două concepte organizatorice, monist și dualist.

Monist în cazul în care la nivelul întreprinderii se organizează un singur circuit contabil, deci o singură contabilitate, atât pentru latura internă, cât și cea externă a întreprinderii. **Dualist**, dacă pentru cele două laturi sunt organizate, dar corelate contabilități separate.

Pentru contabilitatea din România, deocamdată, operează conceptul dualist. În consecință, la nivelul întreprinderii se disting două secțiuni ale contabilității, financiară și de gestiune sau financiară și managerială, ori externă și internă.

Contabilitatea financiară descrie circuitul patrimonial al întreprinderii luat în totalitatea și structuralitatea sa. Obiectivul său principal în constituie furnizarea de informații sintetice privind poziția financiară, performanțele și modificările poziției financiare. Informația contabilă, pe lângă o utilizare internă de către management, este destinată utilizatorilor externi, definiți de: investitorii de capital, bancherii, angajații, furnizorii, clienții, guvernul și instituțiile sale, precum și publicul.

Relațiile evidențiate în contabilitate au, o determinare obiectivă, iar faptul că ele apar la intersecția întreprinderii cu terții sunt divulgabile integral. Pornind de la această stare, contabilitatea este standardizată, adică se bazează pe norme privind producția, prezentarea și utilizarea informațiilor contabile.

Contabilitatea de gestiune furnizează toată informația contabilă care este cuantificată, prelucrată și transmisă pentru utilizarea internă de către management. Ea descrie circuitul patrimonial intern al întreprinderii, definit de activitățile consumatoare de resurse și producătoare de rezultate.

Obiectivele principale ale contabilității de gestiune sunt: *calcularea analitică (pe feluri, purtători de costuri, locuri de activitate) a costurilor și rezultatelor, bugetarea internă a activității întreprinderii (pe locuri de activități); controlul de gestiune sau managerial privind costurile prestabilite și abaterile de la aceste costuri.*

Organizarea și funcționarea contabilității de gestiune se bazează pe concepte și principii pur interne al căror conținut este liber de standardizare, fiind definit în funcție de propriile convenții ale fiecărei întreprinderi (de exemplu, formula costurilor produselor vândute) și care se găsesc deci în afara oricărei normalizări (standardizări). În consecință, deși organizarea contabilității de gestiune este obligatorie, aceasta beneficiază de o libertate separată în ceea ce privește posibilitatea de adaptare de către fiecare întreprindere, în funcție de specificul activității și de nevoile de informare în vederea actului decizional.

În cadrul unităților patrimoniale, societatea comercială reprezintă sfera de acțiune în limitele căreia contabilitatea ia forme complete de supraveghere și control al resurselor, cheltuielilor și rezultatelor. La acest nivel organizatoric se realizează în forma cea mai deplină activitatea de producție, de prestații de servicii, a mărfurilor, de circulație a mărfurilor, precum și alte operații accesorii activității de comerț.

Conform prevederilor Legii nr. 31/1990 Legea societăților comerciale - actualizată 2017, în funcție de forma de constituire și de funcționare, societățile comerciale se vor constitui în una dintre următoarele forme:

- a) societate în nume colectiv;
- b) societate în comandită simplă;
- c) societate pe acțiuni;
- d) societate în comandită pe acțiuni și
- e) societate cu răspundere limitată.

În tabelul de mai jos sunt sintetizate principalele caracteristici ale societăților comerciale.

Tabel 1.1. Tipuri de societăți comerciale și caracteristicile aferente

Tip de societate Indicatori	Societăți în nume colectiv S.N.C.	Societăți în comandită		Societăți pe acțiuni S.A.	Societăți cu răspundere limitată S.R.L.
		Simplă S.C.S.	Pe acțiuni S.C.A.		
0	1	2	3	4	5
Mărime minimă a capitalului social	-	-	25.000 euro, în echivalent lei	25.000 euro, în echivalent lei	Mai mare de 200 lei
Capitalul este divizat în:	<i>Părți sociale</i>	<i>Părți sociale</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Părți sociale</i>
Valoarea nominală minimă a unei acțiuni/părți sociale	-	-	0,10 lei	0,10 lei	10 lei
Număr de proprietari	-	-	Minim 2	Minim 2	Maxim 50
Responsabilitatea proprietarilor	Nelimitată și solidară	Nelimitată și solidară a tuturor asociaților comanditați; comanditarii sunt obligați numai până la concurența aportului lor		sunt obligați numai la plata acțiu- nilor lor	sunt obligați numai până la concuren- ța aportului lor

1.2. Elementele generale de organizare și conducere a contabilității financiare

Conform art. 10 alin. 1 din Legea contabilității nr 82/1991, organizarea contabilității se realizează în compartimente distincte, conduse de către directorul financiar-contabil, contabilul șef sau altă persoană împuternicită să îndeplinească această funcție și care trebuie să posede în mod obligatoriu studii economice superioare.

În conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, contabilitatea poate fi organizată și condusă pe bază de contracte de prestări de servicii în domeniul contabilității, încheiate cu persoane fizice sau juridice autorizate în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, cu modificările și completările ulterioare, care răspund, potrivit legii.

La persoanele juridice la care contabilitatea nu este organizată în compartimente distincte, care nu au personal calificat încadrat, potrivit legii, sau contracte de prestări de servicii în domeniul contabilității, încheiate cu persoane fizice sau juridice autorizate în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 și care au înregistrat o cifră de afaceri anuală de până la echivalentul în lei a 50.000 euro, răspunderea pentru ținerea contabilității, potrivit legii, revine administratorului sau altei persoane care are obligația gestionării unității respective.

Instituțiile publice la care contabilitatea nu este organizată în compartimente distincte sau care nu au personal încadrat cu contract individual de muncă, potrivit legii, pot încheia contracte de prestări de servicii, pentru conducerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare trimestriale și anuale, cu societăți comerciale de expertiză contabilă sau cu persoane fizice autorizate, conform legii. Încheierea contractelor se face cu respectarea reglementărilor privind achizițiile publice de bunuri și servicii. Plata serviciilor respective se face din fonduri publice cu această destinație.

Persoanele care răspund de organizarea și conducerea contabilității trebuie să asigure condiții necesare pentru:

- întocmirea documentelor justificative privind operațiunile economice;
- organizarea și conducerea corectă și la zi a contabilității;
- organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de activ și pasiv;
- respectarea regulilor de întocmire a situației financiare anuale și depunerea la termen a acestora la organele în drept;
- păstrarea documentelor justificative, a registrelor și situației financiare anuale;
- organizarea contabilității de gestiune adaptate la specificul activității persoanelor juridice.

Modul de organizare a contabilității presupune stabilirea și utilizarea anumitor mijloace ca: documentele justificative, planul de conturi, registrele contabile, forma de contabilitate.

a) *Documentele justificative*

Potrivit prevederilor legale privind întocmirea și utilizarea formularelor comune sau cu regim special utilizate în activitatea financiar-contabilă, orice acțiune economică efectuată se consemnează într-un document care stă la baza înregistrării în contabilitate, dobândind calitatea de document justificativ.

b) *Planul de conturi general* este conceput pe sistemul zecimal și pentru organizarea contabilității în dublu circuit, astfel:

- pentru circuitul contabilității financiare se utilizează clasele de conturi de la 1 la 7 numite "Conturi de bilanț", prin care se înregistrează existența și mișcarea elementelor patrimoniale și se realizează întocmirea situației financiare de sinteză; și clasa 8 - "Conturi specifice", prin care se înregistrează operațiuni extrapatrimoniale;
- pentru circuitul contabilității de gestiune se utilizează conturile din clasa 9 - "Conturi interne de gestiune", cu ajutorul cărora se înregistrează decontările interne privind cheltuielile, producția, etc

c) *Registrele de contabilitate* se utilizează în strictă concordanță cu destinația acestora și se prezintă în mod ordonat și astfel completate, încât să permită, în orice moment, identificarea și controlul operațiunilor contabile efectuate.

d) *Formele de înregistrare în contabilitate* reprezintă sistemul de registre, formulare și documente contabile corelate între ele, care servesc la înregistrarea cronologică și sistematică în contabilitate a operațiunilor economico-financiare efectuate pe parcursul exercițiului financiar.

Forma de contabilitate se distinge prin procedura sau modul de prelucrare a datelor și prin structura registrelor contabile folosite pentru redarea înregistrării cronologice și sistematice.

Dintre formele de înregistrare contabilă folosite în prezent în unitățile patrimoniale din țara noastră menționăm:

- forma de înregistrare contabilă clasică,
- forma de înregistrare contabilă pe jurnale,
- forma de înregistrare contabilă maestru-sah
- forma de înregistrare contabilă în condițiile folosirii mijloacelor tehnice de calcul, denumită și forma informatică.